

วารสารวิชาการ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อ
ของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส
The values and meanings in naming
of Thai Muslims with Malaysian race in Muang District, Narathiwat.

อัสนีดา สماعيل

ศศ.ม.(ภาษาศาสตร์ภาษามลายู), อาจารย์

สาขาภาษามลายู โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

A b s t r a c t

The purpose of this study is to investigate the values and the meanings of Thai Muslims with Malaysian race in Muang District, Narathiwat. The data collection is collected by interviewing and selecting the name lists from the household registration. The findings of the study reveal that Thai Muslims with Malaysian race in Muang, Narathiwat have the following values in naming. Thai Muslims prefer to consult members of the family and the religious leader in naming children after giving birth rather than before giving birth. In addition, Arabian and dialect Malay Patani with good meanings are used for naming with good meanings. The good meanings can be divided into ten categories as follows: names and their meanings involving with Allah, names concerning with the important religious people, names of famous people, names of relatives, places and natures such as earth, sky, stars, minerals, things, and utensils. Also, positive and negative characteristics of human beings, date and time are applied for naming.

Keywords:

Values, Meanings, Naming, Thai Muslims with Malaysian race

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลรายชื่อจากทะเบียนราษฎร ผลจากการศึกษาพบว่า ชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีค่านิยมต่อไปนี้ คือ ชาวไทยมุสลิมนิยมปรีกษานุคคลในครอบครัวและผู้รู้ทางศาสนา ในการตั้งชื่อให้กับบุตรหลาน มีการตั้งชื่อหลังคลอดมากกว่าก่อนคลอด นิยมตั้งชื่อเป็นภาษาอาหรับ และภาษามลายูถิ่นปัตตานี มีการเลือกใช้ความหมายที่ดี ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 10 ประเภท ได้แก่ ชื่อที่มีความหมายเป็นพระนามของอัลลอฮ์ ชื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญทางศาสนา บุคคลที่มีชื่อเสียง เครือญาติสถานที่ ธรรมชาติ เช่น ดิน ฟ้า ดวงดาว แร่ธาตุ สิ่งของเครื่องใช้ คุณลักษณะเชิงบวกมนุษย์ คุณลักษณะเชิงลบของมนุษย์ และวันเวลา

คำสำคัญ: ค่านิยม, ความหมาย, การตั้งชื่อ, ไทยมุสลิมมลายู

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

บทนำ

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายูมีภูมิศาสตร์ติดกับประเทศมาเลเซีย ในอดีตเคยเป็นศูนย์กลางการค้าทางทะเลที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (นิรอมลี นิเมะ, 2551, 1) มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 89.05 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 10.74 นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ มีสภาพสังคมที่มีความหลากหลาย คือ สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่น และนับถือศาสนาอิสลาม สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ และสังคมชุมชนที่พูดภาษาจีน เป็นต้น จากความหลากหลายของสังคมดังกล่าวทรงแสดงให้เกิดความเป็นอัตลักษณ์ในการใช้ภาษาของคนในพื้นที่ อันเกิดจากการผสมผสานระหว่างกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เพราะมีหลายกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดนราธิวาสมีการเคลื่อนย้ายจากภาคกลาง และภาคอื่น ๆ ประชากรที่เคลื่อนย้ายจากส่วนกลางก็จะใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการสื่อสาร หากมาจากจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้จะมีสำเนียงพูดหลายสำเนียง เช่น สำเนียงภาษาไทยใต้ตอนบน ภาษาไทยใต้ตอนล่าง และยังมีภาษาพูดและสำเนียงที่แปลกไปจากภาษาไทยภาคใต้ในจังหวัดอื่นๆ มากเป็นพิเศษ คือ สำเนียงภาษาเจ๊ะเห ภาษานี้พูดกันมานานและมีอยู่ในกลุ่มคนไทยพุทธดั้งเดิมของจังหวัดนราธิวาส เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอตากใบ สำหรับคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะใช้ภาษาแม่ซึ่งเรียกว่า “ภาษามลายูถิ่นปาดานิ” (สำนักงานจังหวัดนราธิวาส, 2556, 5)

ปัจจุบันความเป็นอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ ดังกล่าวถูกถ่ายทอดผ่านวัฒนธรรมการตั้งชื่อของคนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีความหลากหลายในรูปแบบการใช้ภาษาและความหมาย มีวิวัฒนาการ

ของการตั้งชื่อที่น่าสนใจ ที่มีความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และความเชื่อในแต่ละยุคสมัยตลอดจนบริบทของพื้นที่ สถานการณ์การใช้ชื่อบุคคลในอดีตกลุ่มผู้สูงอายุ จะนิยมตั้งชื่อบุคคลตามชื่อเรียกสิ่งแวดล้อม ใกล้ตัว โดยใช้ชื่อผลไม้ ดอกไม้ พืชผัก หรือแม้แต่รสชาติของอาหาร ซึ่งในปัจจุบันจะปรากฏให้เห็นในปริมาณที่น้อย เช่น บุงอ (ดอกไม้) มือล่อ (มะลิ) ตีมุง (แตงกวา) และมานิส (หวาน) เป็นต้น (มุห์หมัดมันซูรหมัดเราะ, 2551, 164)

นอกจากนี้แล้ว ชื่อของคนมลายูจะเป็นชื่อที่มีลักษณะสั้นๆ โดยจะออกเสียงเพียงพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ มีทั้งชื่อที่มีความหมายและชื่อที่ไม่มีความหมาย ชื่อส่วนใหญ่มีการซ้ำกัน จนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเป็นชื่อบุคคลใด จากชื่อข้างต้นแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งสะท้อนถึงค่านิยมของชาวไทยมุสลิมตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู
2. เพื่อศึกษาความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

มนุษย์เราที่เกิดขึ้นมาบนโลกใบนี้ล้วนแต่มีชื่อเรียกมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาจจะมีชื่อแตกต่างกันในรูปแบบหรือลักษณะของการตั้งชื่อ เช่น คนในอดีตจะนิยมตั้งชื่อแบบสั้นๆ หรือ ตั้งชื่อที่เรียกง่ายๆ ตามความสัมพันธ์

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ฉันทนาธิ เช่น ชื่อ “เอื้อย” “อ้าย” “ยี่” “ไส” “ดำ” เป็นต้น (วิรัชศิริวัฒนนานาวัน, 2544, 26) ไม่ว่าชื่อนั้นจะปรากฏให้เราเห็นในรูปแบบใดก็ตามชื่อเหล่านี้ล้วนแต่มีความสำคัญต่อมนุษย์เราทุกคน สังเกตได้จากทุกครอบครัวที่มีสมาชิกใหม่ล้วนให้ความสำคัญต่อการตั้งชื่อให้กับทารกที่คลอดใหม่ เพราะว่าชื่อเป็นสัญลักษณ์หนึ่งที่ใช้เรียกแทนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ดังคำนิยามที่ได้มีบุคคลสำคัญๆ ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับชื่อ ดังนี้

ชื่อ เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เรียกแทนบุคคลตลอดจนสิ่งของต่างๆ ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ชื่อจัดเป็นสมมุติสัจจะ ซึ่งหมายถึงสิ่งสมมุติแทนตัวบุคคล ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, 384) ให้คำนิยามของชื่อว่า ชื่อ หรือ น. คำที่ตั้งขึ้นสำหรับเรียกคน สัตว์ สถานที่ และสิ่งของโดยทั่วไป หรือโดยเฉพาะเจาะจง; เกียรติยศ เช่น มีชื่อ เสียชื่อ, มีชื่อเสียง ก็ว่า. ชื่อจริง น. ชื่อของบุคคลที่ใช้เป็นทางการปรากฏอยู่ในทะเบียนสำมะโนครัว เป็นต้น

จริญญา ธรรมโชโต (2540) ศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของคนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยศึกษาลักษณะทางเสียง ที่มาของภาษาและความหมายของชื่อเล่น สามารถแสดงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวระหว่างรุ่นบิดา มารดากับบุตร และระหว่างบุตรกับบุตรหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่ารุ่นบิดามารดากับบุตรใช้รูปแบบชื่อเล่นที่มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกันมากที่สุด รองลงมา คือ พยางค์ขณะต้นเดียวกัน ส่วนความหมายพบว่า รุ่นบิดามารดากับบุตร และรุ่นบุตรกับบุตรมีความสัมพันธ์ของชื่อเล่นที่มีความหมายที่แสดงถึงลักษณะทางกายมาเป็นลำดับต้น ๆ

คันธรส วิทยาภิรมย์ (2554) ได้ทำการศึกษาการตั้งชื่อกับชาติพันธุ์ละเว๊ะ บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ค้นพบว่า

การตั้งชื่อชาติพันธุ์ละเวอะ บ้านป่าแป๋ มี 3 ลักษณะ คือ 1) ตั้งชื่อตามบรรพบุรุษ 2) ตั้งชื่อตามลักษณะเด่นของบุคคล และ 3) ตั้งชื่อตามบุคคลสำคัญ ภาษาที่ใช้มี 5 ภาษา ได้แก่ ภาษาละเวอะ ภาษากระเหรี่ยง ภาษาคำเมือง ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาอังกฤษ

ชมพูนุท โพธิ์ทองคำ (2541) ศึกษาการตั้งชื่อชาวกระเหรี่ยงไปตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า ชาวกระเหรี่ยงไปตำบลสวนผึ้ง มีการตั้งชื่อ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษากระเหรี่ยง

เทพฐ ทับทอง (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ต้นตระกูลไทยราชสกุล นามสกุลพระราชทานกล่าวเกี่ยวกับชื่อดังนี้ คนไทยแต่เดิมมีแต่ชื่อหรือนามตัว กับชื่อนามบรรดาศักดิ์ ชื่อตัวเป็นชื่อที่พ่อแม่ปู่ย่าตายาย หรือผู้ที่นับถือตลอดจนพระสงฆ์เป็นผู้ตั้งให้ ชื่อตัวของคนไทยในอดีต ได้แก่ แดง คำ ขาว เขียว มา มี สา บุญมา บุญมี แก้ว แหวน เงิน ทอง เพชร พลอย ฯลฯ ส่วนชื่อสกุลหรือนามสกุลของคนไทยในอดีตไม่มี

นาวอน จอน (2552) ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการตั้งชื่อและการใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนเกาหลีกับชื่อคนไทย สามารถสรุปข้อมูลได้ดังนี้ จากการศึกษาความหมายของคนเกาหลีเปรียบเทียบกับคนไทย สามารถแบ่งประเภท 17 ประเภท ชื่อที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับอำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ และความกล้าหาญ มาเป็นลำดับแรก รองลงมาคือชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความเจริญ ชื่อเสียง บุญ ความเป็นมงคล และชื่อที่มีความหมายเทพ สำหรับชื่อเพศหญิงเกาหลีนิยมตั้งชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับ คุณธรรม ความประพฤติ รองลงมา เป็นชื่อที่มีความหมาย ความงาม และความบริสุทธิ์ สำหรับชื่อของคนไทยนั้น เพศชายนิยมชื่อที่มีความหมาย เกี่ยวข้องกับอำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ และความกล้าหาญ รองลงมาจะเลือกชื่อที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับ

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ความจริง ชื่อเสียง บุญ และเทพ สำหรับในเพศหญิงไทย จะนิยมชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความงาม ความบริสุทธิ์ รองลงมาเป็นชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับความรัก และความสุข

สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ (2550) ศึกษาชื่อและนามสกุลของชาวดาระอั้ง ที่หมู่บ้านไทยพัฒนาปางแดง (ปางแดงใน) ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ชาวดาระอั้งมีชื่อสองประเภท ได้แก่ ภาษา ดาระอั้ง และชื่ออื่นๆ เกณฑ์ในการตั้งชื่อจะตั้งตามหลัก “ทักษาปกรณ์” ซึ่งแสดงถึงความเชื่อเรื่องความเป็นมงคล และอิทธิพลของพุทธศาสนา

สำหรับชาวมลายูที่นับถือศาสนาอิสลาม นิยมตั้งชื่อตามหลักการของศาสนาอิสลาม คือ นิยมตั้งชื่อเป็นภาษาอาหรับ ส่วนใหญ่แล้วนิยมตั้งชื่อที่เกี่ยวข้องกับบรรณดาชื่อศาสดา ชื่อท่านนบี บรรดาลูกหลานท่านนบี รวมทั้งบุคคลที่มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ ดังเอกสารที่เกี่ยวข้อง อัลกรุอาน และอัลหะดิษ

รัตติยา สาและ (2544) กล่าวเกี่ยวกับวัฒนธรรมการใช้ชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยแบ่งลักษณะการตั้งชื่อเป็น 3 กลุ่ม ตามสถานภาพและบทบาทที่พวกเขาแสดง

1. ความนิยมในฐานะความเป็นมุสลิม
2. ความนิยมในฐานะที่เป็นคนเชื้อสายมลายู
3. ความนิยมในฐานะความเป็นคนไทย

ลักษณะความนิยมข้างต้น ทำให้ปรากฏลักษณะชื่อ ดังนี้ เช่น ความนิยมในฐานะความเป็นมุสลิม ส่วนมากนิยมใช้ชื่อของบุรุษและสตรีมุสลิมที่มีผลงานที่ดี และทำประโยชน์ต่อสังคมมุสลิมตามที่ปรากฏในประวัติศาสตร์อิสลามโดยส่วนใหญ่ เช่น ถ้าเป็นเพศชาย ก็ใช้ชื่อที่เป็น

ชื่อบรรดานบี และรอซูล เช่น อาดัม นูฮ อิบราฮีม ฮารูน เป็นต้น ถ้าเป็นเพศหญิงก็จะตั้งชื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับภรรยาเครือญาติของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.)¹ เช่น อามีนะฮ (ชื่อของมารดาของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ซัลมา (ชื่อย่าทวดท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.)) คอดีญะฮ (ชื่อของภรรยาท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.)) เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่าอัลกรุอานและอัลหะดิษได้ให้ความสำคัญต่อการตั้งชื่อของคนมุสลิมสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ชื่อจริงและชื่อรอง

(2006) จากอนัส เล่าว่า มีผู้ประกาศได้ประกาศเรียกบุคคลหนึ่งที อัลบะกือว่า อูบู อัลกอซิม ท่านรสุลหันมาทางเขา (ผู้ประกาศ) เขา (ผู้ประกาศ) จึงกล่าวว่า โอ้ - ท่านรสุล ฉันไม่ได้หมายถึงท่าน แต่ฉันเรียกคนอีกคนหนึ่ง ท่านรสุลจึงกล่าวว่า พวกท่านทั้งหลายอาจเรียกชื่อ (เขา) ด้วยชื่อของฉันได้ แต่อย่าให้เขาเรียกชื่อรองของฉัน

(2007) จากญาบิร อิบน์อับดุลลอฮ เล่าว่า ทารกคนหนึ่งได้ถูกคลอดมากับชายคนหนึ่ง (เป็นบิดา) ในหมู่พวกเรา (ชาวอันศอร) ดังนั้นเขาจึงตั้งชื่อทารกนั้นว่า มุฮัมมัด คนในกลุ่มของเขาพูดกับเขาว่า พวกเราจะไม่เรียกชื่อเขา (ทารก) ในชื่อของท่านรสุลหรอก เขาจึงอุ้มเด็กทารกนั้นมาบนหลังของเขา ไปหาท่านนบีพลางกล่าว (กับท่านนบี) ว่า โอ้ - ท่านรสุล ทารกหนึ่งได้คลอด (จากภรรยาของฉัน) มาให้ฉัน ฉันตั้งชื่อเขาว่า มุฮัมมัด แต่คนในกลุ่มของฉันกล่าวกับฉันว่า พวกเราจะไม่เรียกชื่อทารกนั้นที่ตั้งตามชื่อของท่านรสุล ท่านรสุลจึงกล่าวว่า พวกท่านจงตั้งชื่อ

¹ เป็นคำสรรเสริญที่ลงท้ายท่านศาสดาว่า "ซอลลอลเลาะฮฺฮุออลัยฮิอะซัลลิม"

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ทารกด้วยชื่อของฉันเกิด แต่อย่าตั้งด้วยชื่อรองของฉัน เพราะฉันนั้นคือ กอซิม ฉันเป็นผู้จัดแบ่งในระหว่างพวกท่าน

ชื่อที่อัลลอฮทรงพึงใจและชิงชัง

(2008) จากอิบนุ อุมัรเล่าว่า ท่านรสุล กล่าวว่า บรรดาชื่อของพวกท่านที่เป็นที่พึงใจยิ่ง ณ อัลลอฮ คือ อัลดุลลอฮ และอับดุลเราะหมาน (และอื่นๆ ที่เป็นพระนามของอัลลอฮ)

(2009) จากอิบนุ อุมัรเล่าว่า บุตรสาวของอุมัร ซึ่งมีชื่อว่า อาคียะฮ ท่านรสุลได้เปลี่ยนชื่อใหม่ให้ว่า ญะมีละฮ

(2010) จากอิบนุ อับบาส เล่าว่า ญะวียะฮนั้นเดิมชื่อว่า บัรเราะฮ (ผู้ดีหรือผู้บริสุทธิ์) โดยท่านรสุลได้เปลี่ยนชื่อของเธอว่า ญะวียะฮ ซึ่งท่านไม่ชอบ (ที่มีผู้กล่าวเมื่อท่านออกจากบ้านญะวียะฮ) ว่าออกจากบัรเราะฮ (คือหลุดออกมาจากความดีหรือความบริสุทธิ์)

(2011) จากมุหัมมัด อิบนุ อัมมร อิบนุอะฏอลเล่าว่า ฉันตั้งชื่อบุตรสาวของฉันว่า บัรเราะฮ แต่ชัยนิบบุตรสาวของอนุ สะละมะกล่าวกับฉันว่า ท่านรสุลห้ามไม่ให้ใช้ชื่อเช่นนี้ โดยที่ฉันตั้งชื่อว่า บัรเราะฮ แต่รสุลกล่าวว่า พวกท่านอย่าได้ทำความสะดวกให้กับตัวของพวกท่านเอง เพราะอัลลอฮทรงรู้ดียิ่งของกลุ่มผู้ทำดีในหมู่พวกท่าน ดังนั้นพวกเขาจึงถามว่าแล้วพวกเราจะต้องชื่อเธออย่างไร ท่านตอบว่า พวกท่าน จงตั้งชื่อเธอว่า ชัยหนับ

(2011) จากอบู สุรอยเราะฮเล่าว่า ท่านรสุล กล่าวว่า ชื่อที่น่ารังเกียจยิ่ง ณ อัลลอฮนั้น คือ การที่บุคคลหนึ่งตั้งชื่อว่า มะลิกุลอัมลาค (กษัตริย์ในหมู่กษัตริย์) เพราะไม่กษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่กว่าอัลลอฮ

ชะมูเราะห์ อิบนู Yunub (ร.ด.) รายงานว่าท่านนบี (ซ.ล.) ได้กล่าวว่า คำที่อัลลอฮ์รักยิ่งมีสี่คือ² ถวายความบริสุทธิ์แด่อัลลอฮ์ มวลการสรรเสริญ เป็นของอัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าที่ถูกสักการะโดยเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์ทรงยิ่งใหญ่ จะไม่เป็นภัยแก่ท่านที่ท่านจะเริ่มด้วยประการใด จากทั้งสี่นั้น และท่านอย่าตั้งนามเด็กของท่านว่า ยะซาร์³ อย่าตั้งนามว่า รอบาห์ อย่าตั้งนามว่า นะยีห์ และอย่าตั้งนามว่า อัฟละห์ เพราะความจริง เมื่อท่านถามว่า เขาอยู่ที่นั่นไหม และเขาจะไม่ได้อยู่ที่นั่น ก็จะมีผู้ตอบว่าไม่อยู่⁴ ความจริงมันมีเพียงสี่ พวกท่านอย่าเพิ่มเติมให้ฉัน⁵ รายงานโดย มุสลิม อะบูดาูด และติรมีซี

ยาบิร (ร.ด.) รายงานว่า ท่านนบี (ซ.ล.) ตั้งใจจะห้ามตั้งชื่อว่า ยะฮฺลา บะรอกะห์ อัฟละห์ ยะซาร์ นาฟิอุ และชื่อในท่านองนี้ หลังจากนั้นฉันเห็น ท่านหนึ่งเกี่ยวกับชื่อเหล่านี้ โดยท่านไม่ได้พูดใดๆ จนกระทั่งเสียชีวิต⁶ และ อุมัรก็ตั้งใจจะห้ามจากการตั้งนามดังกล่าว แต่ในภายหลังก็ปล่อยมัน รายงานโดย มุสลิม และอะบูดาูด

ตามตัวบทหะดีษที่มีความหมายเดียวกัน รายงานโดยอะบูดาูดนั้น มีว่า ท่านศาสดาได้กล่าวไว้ว่า ถ้าหากฉันมีชีวิตอยู่ ถ้าหากอัลลอฮ์ ตาอาลาทรงประสงค์ฉันจะห้ามประชากรของฉันที่พวกเขาจะถูกตั้งชื่อว่า

² คำที่มนุษย์จะกล่าวในการอธิษฐานต่ออัลเลาะห์ตาอาลา มีสี่คำ ตามปรากฏในหะดีษนี้

³ ยะซาร์ มาจากคำว่าร่ำรวย คำว่า นาฟิอุ มาจากคำว่า ผลประโยชน์ ท่านบิต้องการจะห้ามตั้งชื่อเหล่านี้ เพราะความหมายของมัน เมื่อผู้มีชื่อเหล่านี้ถูกถาม โดยเขาไม่อยู่ ก็จะได้คำตอบว่า ไม่มีหรือไม่อยู่ ซึ่งบางคนอาจถือเป็นโชคลาง แต่ท่านก็ไม่ได้ห้ามจนเสียชีวิต และอุมัร

⁴ คำว่า ยะซาร์ มาจากรากคำที่มีความหมายว่า ร่ำรวย รอบาห์ มาจากคำว่ากำเริบ นะยีห์ มาจากคำว่า สำเร็จ อัฟละห์ มาจากคำว่า ความดี ที่ห้ามเอาคำเหล่านี้มาตั้งชื่อ เพื่อที่คนบางคน จะได้ไม่เอามาเป็น โชคลาง เมื่อถามถึงแล้วปรากฏว่าไม่มี

⁵ นี่เป็นคำของผู้เล่า คือฉันเล่าให้ท่านนี้ ดังนั้นอย่าเพิ่มเติม

⁶ คำว่า ยะฮฺลา มาจากรากคำที่มีความหมายว่าสูงส่ง คำว่า บะรอกะห์ มาจากคำว่า เพิ่มพูน อัฟละห์ มาจากคำว่า ความดี

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

นาฟิอุ อีฟละห์ บะรอกะห์ เพราะชายคนหนึ่งเมื่อมาถามว่าที่นั่นมีบะรอกะห์ไหม พวกเขาจะตอบว่าไม่มี

อัลลอฮ์ตอาลาทรงตรัสว่า “และอัลลอฮ์นั้นทรงมีพระนามทั้งดงามยิ่ง ดังนั้นพวกเจ้าจงใช้มันวิงวอนขอจากพระองค์เถิด” และอัลลอฮ์ตอาลาทรงตรัสว่า “พระองค์ คือ อัลลอฮ์ ผู้ทรงไม่มีพระเจ้านอกจากพระองค์ ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ ผู้ทรงบริสุทธิ์ ผู้ทรงปลอดภัย ผู้ทรงยืนย่นสัจจะ ผู้ทรงคุ้มครอง ผู้ทรงพิชิต ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงพระนาง ถวายบริสุทธิ์แต่อัลลอฮ์ จากสิ่งที่พวกเขาตั้งภาคี พระองค์คือ อัลลอฮ์ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงประดิษฐ์ ผู้ทรงทำให้เกิดรูปร่าง พระองค์มีพระนามทั้งดงามยิ่งสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้า และแผ่นดิน จะถวายบริสุทธิ์แด่พระองค์ พระองค์คือ ผู้ทรงพิชิต ผู้ทรงเชี่ยวชาญยิ่ง”

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านพื้นที่ คือ ผู้วิจัยเลือกพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจง คือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ตำบลบางนาค และตำบลบางปอ เหตุผลที่เลือกตำบลบางนาค เป็นตัวแทนของเขตเมือง เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์กลางของความเป็นเมือง การศึกษา การปกครอง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประเพณี และวัฒนธรรม สำหรับตัวแทนเขตพื้นที่ชนบทนั้น ผู้วิจัยเลือกตำบลบางปอ เนื่องจากตำบลบางปอตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองนราธิวาสมากที่สุด เมื่อเทียบกับตำบลอื่นๆ

ด้านเนื้อหา เนื้อหาในการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 383 ชุด เพื่อสำรวจค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ทั้งในเขตเมืองและชนบท 2) ข้อมูลรายชื่อทะเบียนราษฎรในตำบลบางนาค และ

ตำบลบางปอ จำนวน 2,645 รายชื่อ เพื่อศึกษาความหมายในการตั้งชื่อ
ของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ
ทาน เพื่อหาค่า OIC ของแบบสัมภาษณ์และทดลองนำไปใช้ก่อนลงพื้นที่จริง

ประชากรในการวิจัย แบ่งออก 2 ประเภท คือ 1) กลุ่มตัวอย่างจาก
การตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 383 ชุด คือ ตำบลบางนาค 277 ชุด
และตำบลบางปอ จำนวน 106 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่ ช่วงที่ 1
อายุ 60 ปีขึ้นไป ช่วงที่ 2 อายุ 30 - 59 ปี และช่วงที่ 3 อายุ 15 - 29 ปี
เพื่อสำรวจค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอ
เมืองนราธิวาส 2) กลุ่มข้อมูลรายชื่อทะเบียนราษฎรในตำบลบางนาค
และตำบลบางปอ จำนวน 2,645 รายชื่อ เพื่อวิเคราะห์ความหมายที่ใช้
ในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส

กระบวนการเก็บข้อมูล

การศึกษาค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิม
เชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยการศึกษาจากข้อมูล
ปฐมภูมิ คือ ศึกษาจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ
2. ขั้นตอนการหาข้อมูลความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัดนราธิวาส
ซึ่งต้องดำเนินการก่อนลงพื้นที่

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

3. ออกแบบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู

4. ลงพื้นที่สำรวจค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส โดยมีการดำเนินงานดังนี้

ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล การสำรวจค่านิยมโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual deep interview) แบ่งพื้นที่ผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 เขต คือ เขตเมือง ได้แก่ ตำบลบางนาค และเขตชนบท ได้แก่ ตำบลบางปอ จำนวน 383 ชุด คือ ตำบลบางนาค 277 ชุด และตำบลบางปอ 106 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่ ช่วงที่ 1 อายุ 60 ปีขึ้นไป ช่วงที่ 2 อายุ 30 - 59 ปี และช่วงที่ 3 อายุ 15 - 29 ปี

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์สำรวจค่านิยมในการตั้งชื่อบุตรหลานของผู้ให้ข้อมูลที่ทีมวิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ข้อมูลถึงค่านิยมและภูมิปัญญาพื้นบ้านในการตั้งชื่อบุตรหลานของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละช่วงอายุ

6. รวบรวมรายชื่อกลุ่มประชากรจากทะเบียนราษฎรในอำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส ทั้งหมด หลังจากนั้นคัดเลือกเฉพาะกลุ่มประชากรที่เป็นตัวแทนจากเขตเมืองและเขตชนบท เพื่อศึกษาความหมายในการตั้งชื่อในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส

7. วิเคราะห์รายชื่อที่ได้จากทะเบียนราษฎร เพื่อศึกษาความหมายใช้ในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในอำเภอเมืองนราธิวาส

8. ตรวจสอบข้อมูลโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และส่งข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

9. ส่งข้อมูลให้กับนักวิชาการตรวจสอบและทีมวิจัยดำเนินการแก้ไขข้อมูลตามคำชี้แนะ

ผลของการศึกษา

1. การศึกษาค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส

จังหวัดนราธิวาส สามารถแสดงถึงค่านิยมที่เป็นอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ผ่านบริบททางสังคม ชาติพันธุ์ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนบริบททางศาสนา ดังต่อไปนี้

จากการสำรวจจิตค่านิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ด้วยแบบสัมภาษณ์จำนวน 383 ชุด ในพื้นที่ตำบลบางนาค และตำบลบางปอ สามารถแสดงผลเป็นค่าร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงข้อมูลบุคคลที่ปรึกษาในการตั้งชื่อบุตรหลาน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปรึกษาคนในครอบครัว	231	60.31
ผู้รู้ทางศาสนา	82	21.40
ตัวเอง (บิดา มารดา)	42	12.79
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	18	4.69
บุคคลอื่นๆ และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพ	3	0.78

ผลการสำรวจวิธีคิดและค่านิยมในการตั้งชื่อให้กับบุตรหลานของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จากแบบสัมภาษณ์จำนวน 383 ชุด ในเขตพื้นที่ตำบลบางนาค และตำบลบางปอ ข้อมูลเกี่ยวกับการปรึกษามุคคในการตั้งชื่อบุตรหลานมีข้อค้นพบว่า

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ร้อยละ 60.31 ปรึกษานุคคลในครอบครัวในการตั้งชื่อบุตรหลาน บุคคลดังกล่าวได้แก่ สามี ภรรยา บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย และพี่น้องในครอบครัว

ร้อยละ 21.40 มีการปรึกษาผู้รู้ทางศาสนา อันได้แก่ โต๊ะอีหม่าม โต๊ะครู อุสตัซ และอุสตาซะฮ์

ร้อยละ 12.79 ตั้งชื่อลูกเอง โดยบิดา หรือ มารดา ตั้งชื่อเอง โดยผ่านการปรึกษา และค้นหาชื่อที่เหมาะสมจากคู่มือการตั้งชื่อมุสลิม และศึกษาค้นคว้าข้อมูลชื่อความหมายจากอินเทอร์เน็ต

ร้อยละ 4.69 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อลูก ได้แก่ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่เทศบาล หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำงาน ณ ที่ว่าการอำเภอที่รับงานในการแจ้งเกิด

ร้อยละ 0.78 เป็นบุคคลอื่น ๆ และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพของบิดา หรือ มารดา ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน หรือญาติผู้ใหญ่ที่เคารพ เช่น หัวหน้างาน ของบิดาและมารดา เป็นต้น

ตาราง 2 แสดงข้อมูล การตั้งชื่อก่อน และหลังคลอดบุตร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ก่อนคลอด	8	60.31
หลังคลอด	375	21.40

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งชื่อก่อน และหลังคลอด พบว่า

ร้อยละ 97.91 มีการตั้งชื่อหลังคลอด เพื่อเป็นยืนยันว่าทารกที่เกิดมา ดังกล่าว มีชีวิตรอด ดังนั้น จึงนิยมตั้งชื่อหลังจากที่ทารกได้คลอดออกมา อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการศาสนาที่ไม่มีการตั้งชื่อในวันที่ 7 หลังจากคลอด

ร้อยละ 2.09 มีการตั้งชื่อก่อนคลอด โดยบิดา หรือมารดาที่ตั้งชื่อ ก่อนคลอดจะมีการเตรียมชื่อในลักษณะ 2 ชื่อ คือ ชื่อลูกที่แสดงเพศ หญิง และชื่อลูกที่แสดงถึงเพศชาย ในกรณีที่บิดา หรือมารดาไม่ทราบ เพศ ก็จะเตรียมชื่อ 2 ชื่อ

ตาราง 3 แสดงข้อมูลการเลือกภาษาในการตั้งชื่อลูก

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาษาอาหรับ	189	49.35
ภาษามลายูถิ่นปาตานี	115	30
ภาษาไทย	23	6
ภาษามลายูกลาง	15	3.92
ภาษาอังกฤษ	3	0.78
ไม่ทราบ	38	9.92

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตั้งชื่อลูกเป็นภาษาต่างๆ ดังต่อไปนี้ดังนี้ ร้อยละ 49.35 มีการตั้งชื่อลูกเป็นภาษาอาหรับ เพราะได้รับอิทธิพลของการตั้งชื่อตามหลักการของศาสนาอิสลาม

ร้อยละ 30 เป็นภาษามลายูถิ่นปาตานี เป็นผลสืบเนื่องจากการได้รับอิทธิพลของการใช้ภาษามลายูถิ่นปาตานีในชีวิตประจำวัน เพราะลักษณะของชื่อดังกล่าว เป็นชื่อที่ปรากฏจากการเปลี่ยนรูปหรือเสียงจากภาษาอาหรับ

ร้อยละ 9.92 ให้คำตอบไม่ทราบว่าเป็นภาษาใด เนื่องจากเกิดการผสมผสานหลายๆ ภาษาจึงไม่สามารถแยกประเภทของภาษาได้

ร้อยละ 6 เป็นภาษาไทย เพราะคนในพื้นที่ได้รับการศึกษาทางสามัญมากกว่าในอดีต

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ร้อยละ 3.92 เป็นภาษามลายูกลาง ได้รับอิทธิพลจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย

และร้อยละ 0.78 เป็นชื่อภาษาอังกฤษ ได้รับอิทธิพลจากสื่อทางวิทยุและโทรทัศน์ที่ผู้ตั้งชื่อชื่นชอบ

ตาราง 4 แสดงข้อมูล การตั้งชื่อที่มีความหมายหรือไม่มีความหมาย

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความหมาย	345	90
ไม่มีความหมาย	38	10

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งชื่อที่มีความหมายหรือไม่ มีข้อมูลดังนี้

ร้อยละ 90 เป็นชื่อที่มีความหมาย เพราะมีความสอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลามที่ให้ผู้ตั้งชื่อนั้น ตั้งชื่อที่มีความหมายที่ดี ความไพเราะ เป็นต้น

ร้อยละ 10 เป็นชื่อที่ไม่มีความหมายตามผู้ให้ข้อมูล เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถบอกความหมายชื่อของตนได้ เช่น อายโดง คอเม็ง อาศิระ เป็นต้น

ตาราง 5 แสดงข้อมูลการเปลี่ยนชื่อหลังจากการตั้งชื่อ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เปลี่ยน	19	4.96
ไม่เปลี่ยน	364	95.04

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนชื่อหลังจากการตั้งชื่อ ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

ร้อยละ 95.04 ไม่มีการเปลี่ยนชื่อยังคงใช้ชื่อเดิมที่บิดาหรือมารดาตั้งไว้

ร้อยละ 4.96 มีการเปลี่ยนชื่อ ในจำนวนการเปลี่ยนชื่อนั้นทางผู้วิจัยได้ข้อมูลจากท้องถิ่นว่ามีการใช้ชื่อใหม่ อันเนื่องจากชื่อที่ตั้งเดิมไม่เหมาะสมกับเจ้าของชื่อ จึงมีการเปลี่ยนชื่อใหม่

ตาราง 6 แสดงหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความหมายที่ดีและมีความไพเราะ	194	50.65
ชื่อที่ชอบ เรียบง่าย และเหมาะสม	80	20.88
ดูจากเพศของบุตรที่เกิด	42	11
ช่วงเวลาที่เกิด (วันสำคัญๆ เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม)	20	5.22
ชื่อที่มีเสียงคล้องจองกับสมาชิกในครอบครัว	18	4.7
ชื่อที่ได้อิทธิพลจากดาราร	12	3.12
วัน เดือน ปีที่เกิด และวันสำคัญของประเทศ	6	1.56
เชื้อสาย ต่วน ภู นิ แว เจ๊ะ	11	2.87

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับมีหลักเกณฑ์อะไรบ้างที่ใช้ประกอบในการตั้งชื่อให้กับบุตรหลาน ได้แก่

ร้อยละ 50.65 มีความหมายที่ดีและมีความไพเราะ ส่วนใหญ่จะเป็นชื่อที่มีความหมายที่แสดงคุณลักษณะเชิงบวก

ร้อยละ 20.88 ใช้หลักเกณฑ์ชื่อที่ดี เรียบง่าย และมีเหมาะสมกับลักษณะของทารก

ร้อยละ 11 ใช้หลักเกณฑ์จากเพศของของทารกใช้ชื่อที่มีความเหมาะสมกับเพศของทารกที่เกิด

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ร้อยละ 5.22 เป็นชื่อที่ใช้หลักเกณฑ์ช่วงเวลาที่เกิด (วันสำคัญเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม) เช่น ชื่อ ซุบฮี มีความหมายว่า ช่วงเวลารุ่งอรุณ รอมฎอน คือ เดือนแห่งการถือศีลอดที่ประเสริฐในศาสนาอิสลาม

ร้อยละ 4.7 ตั้งชื่อโดยใช้หลักเกณฑ์ชื่อที่มีเสียงคล้องจองกับสมาชิกในครอบครัว

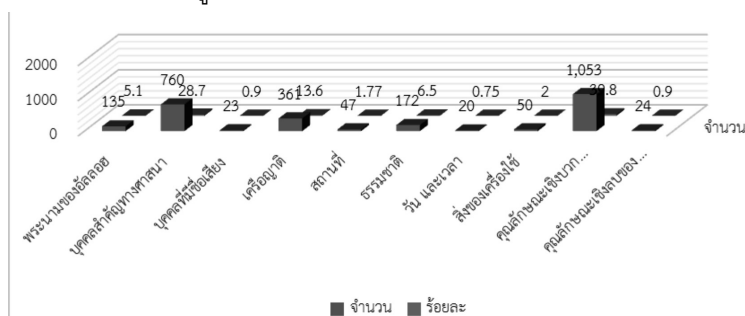
ร้อยละ 2.87 ชื่อที่นำหน้าด้วยคำ ต่วน ฎ นิ แว เจ๊ะ

ร้อยละ 2.08 ชื่อที่ตั้งขึ้นได้รับอิทธิพลจากดารา ที่มีชื่อเสียงจากการแสดงละครทางโทรทัศน์

2. ผลของการศึกษาความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส

ผลของการวิเคราะห์ความหมายจากการตั้งชื่อจากทะเบียนราษฎร จำนวน 2,645 รายชื่อ และสามารถแสดงข้อมูลดังกราฟต่อไปนี้

กราฟ 1 แสดงข้อมูลความหมายที่คนในพื้นที่นิยมเลือกใช้

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปความหมายที่นิยมใช้ในการตั้งชื่อตามความถี่ของค่าร้อยละได้ดังนี้

1) ความถี่ระหว่างร้อยละ 13-40 ความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อมากที่สุด คือ ชื่อที่มีความหมายเป็นคุณลักษณะเชิงบวก คิดเป็น

ร้อยละ 40 รองลงมา คือ ชื่อที่มีความหมายเป็นบุคคลสำคัญทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 28.7 และชื่อที่มีความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เชื้อสาย ตระกูล คิดเป็นร้อยละ 13.64

2) ความถี่ระหว่างร้อยละ 5-8 ความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อมากที่สุด คือ ชื่อที่มีความหมายเป็นธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 6.50 และชื่อที่มีความหมายเป็นพระนามของอัลลอฮ์ คิดเป็นร้อยละ 5.10

3) ความถี่ระหว่างร้อยละ 0-2 ความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อมากที่สุด คือชื่อที่มีความหมายเป็นสิ่งของเครื่องใช้ คิดเป็นร้อยละ 1.89 รองลงมา คือ ชื่อที่มีความหมายเป็นสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 1.77 ชื่อที่มีความหมายลักษณะเชิงลบของมนุษย์คิดเป็นร้อยละ 0.90 ชื่อที่มีความหมายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงคิดเป็นร้อยละ 0.86 และชื่อที่มีความหมายเป็นวัน และเวลา คิดเป็นร้อยละ 0.75

จากข้อมูลการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละข้างบนนั้น สามารถที่จะแสดงความคิดและค่านิยมในการเลือกความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ออกเป็น 3 ความถี่ร้อยละด้วยกัน คือ ความถี่ร้อยละ 13-40 ความถี่ร้อยละ 5-8 และความถี่ร้อยละ 0-2 ความถี่ร้อยละที่คนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาสนิยมเลือกใช้มากที่สุด คือ ความถี่ร้อยละ 13-40 รองลงมา คือ ความถี่ร้อยละ 5-8 และความถี่ร้อยละ 0-2

ความถี่ร้อยละที่คนนิยมตั้งมากที่สุด คือ ความถี่ร้อยละ 13-40 ความหมายการตั้งชื่อที่คนในพื้นที่นิยมตั้งมากที่สุดที่จัดอยู่ในระดับความถี่ที่เป็นความหมายของชื่อที่มีลักษณะเชิงบวกของมนุษย์ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นความหมายที่แสดงถึง ความดีงาม ความบริสุทธิ์ ความสงบสุข ชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความสามารถความรู้ ความมั่นคง ความซื่อตรง

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

และรักษา นอกจากนี้ชื่อที่มีความหมายเชิงบวกแล้วคนในพื้นที่ยังคงให้ความสำคัญกับชื่อที่มีความหมายแสดงถึงบุคคลสำคัญทางศาสนา เช่น ชื่อท่านนบี ชื่อพระสหายของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) ชื่อบรรดาภรรยาหรือลูกของท่านนบี โดยมีข้อสังเกตปรากฏการณ์เกี่ยวกับการตั้งชื่อของคนในพื้นที่ที่เป็นตัวชี้วัดถึงการให้ความสำคัญกับบุคคลสำคัญทางศาสนา คือ มีการนำชื่อบุคคลสำคัญทางศาสนาไม่ว่าในหน้าชื่ออื่นๆ โดยเฉพาะชื่อของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ตัวอย่าง เช่น มุฮัมมัดฮิลมี มุฮัมมัดอัฟฟันดี มะไซดี เป็นต้น ไม่เพียงแต่บรรดาความหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น คนในพื้นที่เองยังให้ความสำคัญต่อชื่อที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติเชื้อสาย และต้นตระกูล เพื่อทราบถึงตัวตน และที่มาของรากเหง้าของตนเอง

ความถี่ที่นิยมรองลงมา คือ ระดับความถี่ร้อยละ 5-8 โดยส่วนใหญ่แล้วชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความเป็นธรรมชาติ และชื่อที่มีความหมายเป็นพระนามของอัลลอฮ์

สำหรับความถี่ชื่อที่มีคนเลือกใช้จำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับความถี่ระหว่างร้อยละ 0-2 ชื่อที่มีความหมายที่อยู่ในระดับความถี่นี้ ได้แก่ ชื่อที่มีความหมายที่เป็นสิ่งของเครื่องใช้ ชื่อที่มีความหมายถึงสถานที่ ชื่อที่มีความหมายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง และชื่อที่มีความหมายแสดงถึงวัน เวลา นอกจากนี้ ยังมีชื่อที่มีความหมายที่เป็นลักษณะเชิงลบของมนุษย์อีกด้วย

ชื่อที่มีความหมายที่แสดงคุณลักษณะเชิงบวกของมนุษย์ มีจำนวน 1,053 รายชื่อ มีดังนี้

1) ชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึง *ความดีงาม ความบริสุทธิ์ ความสงบ และความสุข* ได้แก่ ยามีละห์ มีความหมาย สวยงาม ฮุสนา ฮุสนี

มีความหมาย ความสวยงาม หรือ ความดี ชูเพียะห์ หรือ โชเพียะห์ มีความหมาย ความบริสุทธิ์ นาเกียะห์ มีความหมาย สะอาดบริสุทธิ์ อามาน มีความหมาย ความสงบสุข ชูอัยดา มีความหมาย ความสุข ชัลมี มีความหมาย ความสงบสุข โชเพียะห์ มีความหมาย ความบริสุทธิ์ ตอยีบะห์ มีความหมาย ความดี มูรนี มีความหมาย ความสะอาด บริสุทธิ์ สุกัทศน์ มีความหมาย จดงาม นำเ็นดู อัฟฟาน มีความหมาย ผู้บริสุทธิ์ สอและ มีความหมาย ดี อยู่ในสภาพที่ดี มารือณี มีความหมาย ความสะอาด บริสุทธิ์ ฮาเซ็ง มีความหมาย ความดี นาอิมะ มีความหมาย ผู้ที่มีความสุข อาฟ่าฟ มีความหมาย ความบริสุทธิ์

2) **ชื่อที่มีความหมายถึงความรู้ ความสามารถ** ได้แก่ อับดุลอาฟิซ มีความหมาย บ่าวผู้ท่องจำ ปรีชา มีความหมาย มีความสามารถ อภิสิตี มีความหมาย เหนือสिति อีรฟาน มีความหมาย การรับรู้ อีรเชษฐ์ มีความหมาย นักปราชญ์ นูรฟาริซา มีความหมาย แสงสว่างแห่งอัศวิน อีรฟาน มีความหมาย ผู้ที่มีความรู้ ซากีน่า มีความหมาย ผู้ที่ฉลาด ผู้ที่มีสมาธิ นูรฮูดา มีความหมาย รัศมีแห่งการขึ้นนำ ยาเกี มีความหมาย ความฉลาด

3) **ชื่อที่มีความหมายถึงความมั่นคง และความซื่อตรง** ได้แก่ มุสตากิม มีความหมาย ทางตรง ซูรียานี มีความหมาย กำแพง ซอบรี มีความหมาย ความอดทน ฟาริดะ มีความหมาย ผู้เป็นที่หนึ่ง อามินะ มีความหมาย ความสัจจะ ฟุรกอน มีความหมาย ชัดแจ้ง รุสดา มีความหมาย ผู้อยู่ในหนทางเที่ยงตรง นูรฮาน มีความหมาย ชัดเจน คอสิฏว มีความหมาย ผู้คงอยู่ เป็นต้น

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงบุคคลสำคัญทางศาสนา มีจำนวน 760 รายชื่อ ดังต่อไปนี้

1) ชื่อที่มีความหมายที่เป็นชื่อของศาสดาหรือท่านนบีผู้ที่พระเจ้าทรงเลือกให้ทำหน้าที่เผยแพร่นศาสนาอิสลาม เช่น มุฮัมมัด มุซอ มะแอ ยูสุฟิรี อิสมาแอ มาหามะ ยะโก๊ะ อหหมัด ปือราเฮง สาหะ ยา ไว๊ะ ยูไซ๊ะ ฮารง เป็นต้น

2) ชื่อที่มีความหมายที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง และมีบทบาทในประวัติศาสตร์อิสลาม เช่น ดอกเลาะ ดีเมาะ สปิเยาะ ฮาลิเมาะ คูมัยยะห์ ฟาติมะ อูสมาน ไชนะ อูมา มอลิเยาะรอกิเยาะ มัรยัม อามีเนาะ แยนะ อิมรอน เป็นต้น

3) ชื่อที่ใช้คำนำหน้าด้วยคำว่า มุฮัมมัดที่มีความหมายการให้ความเคารพ ยกย่อง และให้ความสำคัญต่อท่านท่านนบีมุฮัมมัด (ซ.ล.) สำหรับที่เป็นเพศชาย เช่น มุฮัมมัดอิลฮัม มะรุตติ มุฮัมมัดซูฟีซัน มุฮัมมัดบากาวิ มุฮัมมัดไฟซูดิน เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เชื้อสาย และตระกูล มีทั้งหมด 361 รายชื่อ ดังนี้

1) ชื่อที่มีความหมายแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ลักษณะของชื่อประเภทนี้จะมีคำนำหน้าชื่อที่เฉพาะที่คนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสใช้ในการเรียกเครือญาติเป็นภาษามลายูท้องถิ่น เช่น เปาะ (ใช้เรียกแทนคำว่า พ่อ) เมาะ (ใช้เรียกแทน คำว่า แม่) เมะ (คำที่คนแก่ๆ ใช้เรียกหลานที่เป็นผู้หญิง) อาแะ (คำที่คนแก่ๆ ใช้เรียกลูกๆ หรือหลานที่เป็นผู้ชาย) กะห์ (พี่สาว) กะนิ (พี่สาว) เปาะโลง (ลูกคนแรก ลุง) เมาะโลง (ลูกคนแรก ป้า) เาะหะ (ลูกคนที่สองหรือคนกลาง น้ำ อา) เต๊ะ (ลูกคนที่สาม น้ำ อา) ดอก (ลูกคนที่สี่ น้ำ อา) จี (ลูกคนที่ห้าหรือคนเล็ก น้ำ อา)

จุฑา (ลูกคนสุดท้อง น้ำ อา) โต๊ะ (ทวดชาย) โต๊ะ (ทวดหญิง) เช่น
แม่โต แม่แย แม่ แม่แม่มา เตาะอาวอ อาบุดาฮัน แม่ฮะ กะเงาะ
แม่กือลือฮง แม่สือแมมาะฮูเปาะ เป็นต้น

2) **ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงเชื้อสาย** ชื่อเหล่านี้จะได้อิทธิพล
ความเป็นเชื้อสายของการปกครองของคนมลายูในอดีต ชื่อประเภทนี้
มักจะมีคำขึ้นต้นด้วยคำว่า กู ต่วน ตูแว นิ วัน แวเจ๊ะ เพื่อแสดงถึงการมี
เชื้อสายนั้นๆ เช่น กูปัทมา กูมาเรียห์ กูसानิตา ต่วนฮัสมะ ต่วนอิสมาแอ
ตูแวนูริมาน นิอุมร์ นิอาซีลาวามตี นิซัลวาซีริน นินะ นิแย วันนัสรินทร์
วันญัฟวาน แวลียะห์ แวสุไบดะห์ แวยะ เจ๊ะปาตีมาะ เจ๊ะทะ เจ๊ะนิง
เจ๊ะแอเสาะ เจ๊ะอาณีซา เจ๊ะโมง เจ๊ะสือแม เจ๊ะมุดอ เป็นต้น

3) **ชื่อที่มีความหมายแสดง ตระกูล หรือเชื้อชาติ เฉพาะกลุ่ม**
ชื่อประเภทนี้มักจะมีคำนำหน้าที่เป็นองค์ประกอบเฉพาะกลุ่ม เช่น บุคคล
ที่มีเชื้อสายจากอาหรับ ชื่อจะมีคำนำหน้า ต่วน คำว่า สาเหะ หรือไสยิด
(เพศชาย) ซารีฟะห์ (เพศหญิง) บุคคลที่มีเชื้อสายเป็นปากี ชื่อจะมีคำ
นำหน้าด้วยคำว่า ปิปี (เพศหญิง) และลงท้ายด้วยคำว่า คาน หรือ ปาทาน
(เพศชาย) เป็นต้น เช่น สาเหะอามะ สาเหะอันนูวาร์ สาเหะอารีย์
ซารีฟะห์ฟาตีหะฮ ปิปีนัสรีน อารีคาน เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายเป็นธรรมชาติ ประกอบด้วย สัตว์ พืช ดิน ฟ้า
อากาศ ดวงดาว และแร่ธาตุต่างๆ จำนวน 172 รายชื่อ

1) **ชื่อที่มีความหมายเป็นสัตว์** ได้แก่ รอนาฮิระ มีความหมายว่า
ชื่อกว้าง สบายูรา มีความหมายว่า นกยูง รอยาลี มีความหมายว่า กวาง
ฮัสลัน มีความหมายว่า สิงโต นัสรีน ซัลวา แปลว่า นกกระทง ฟาฮัด
มีความหมายว่า เสือดำ เป็นต้น

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

2) ชื่อที่มีความหมายเป็นพืช ได้แก่ บุงอ มือลอ จือปากอ ตาหยง โรสนี รุสมา รสซาวารี รอสานา ยารอ บัทมา ยัสมี อัซซา นิสรีน อรัญญา มีความหมายว่า ป่า เป็นต้น

3) ชื่อที่มีความหมายเป็น ดิน ฟ้า อากาศ ดวงดาว และแร่ธาตุ ต่างๆ เช่น รอมลี มีความหมายว่า ทราย ซามะห์ มีความหมายว่า จันทน์ ไซรยา ซูรียา มีความหมายว่า ดาวลูกไก่ นัจวา นัจมี มีความหมายว่า ดวงดาว แซมซุซี ซำซูดิง มีความหมายว่า ดวงอาทิตย์ จันทรา มีความหมายว่า ดวงจันทร์ สุรียา มีความหมายว่า ดวงอาทิตย์ สุวรรณี มีความหมายว่า ทอง ยาวาเฮ มีความหมายว่า มุข มรกต เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงพระนามของอัลลอฮ์ ซึ่งจะประกอบด้วย 99 พระนาม มีจำนวน 135 รายชื่อ การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีหลักการไว้ว่า ต้องนำหน้าชื่อด้วยคำว่า “อับดุล” แล้วตามด้วยชื่อพระนามของอัลเลาะห์ที่เราเลือกไว้ เช่น พระนามของอัลเลาะห์ “ฮากิมี” เวลานำชื่อเหล่านี้มาตั้งชื่อให้กับบุตรหลานจะต้องเขียนว่า “อับดุลฮากิมี” ซึ่งมีความหมายว่า บ่าวผู้เจตวิญญาด เป็นต้น หากชื่อเหล่านั้น ไม่มีการนำหน้าชื่อด้วยคำว่า “อับดุล” ต้องคำหน้าด้วยคำว่า อัลฮากิมี เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงสิ่งของและเครื่องใช้ มีจำนวน 50 รายชื่อ ได้แก่ มิสบะ เพชรกิ อัสมิดา พิชะ ซูไบดะห์ ซูรียาณี อาซุรี ฟินะ อูรวาตี มัสกะ เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงสถานที่ มีจำนวน 47 รายชื่อ ได้แก่ กาบัง ตัสนีม เกาสาร ฟิรดาวลี

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงลักษณะเชิงลบของมนุษย์ มีจำนวน 24 รายชื่อ ได้แก่ อารีย์ห์ มีความหมาย แก่เปลือย มัซนะฮ์ มีความหมาย การผิดประเวณี นิยุสนี มีความหมาย ผู้มีหูหนวก อัลฟาร์ฟาโร มีความหมาย

การหลงลืมกษัตริย์ฟาโร ฮาซีเมห์ มีความหมาย ความทุกข์ยาก หรือ การสูญเสีย เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึงบุคคลที่มีชื่อเสียง มีจำนวน 23 รายชื่อ ได้แก่ บัลกิส โคโมนี ชูฮาร์โต ดัยลามิ คูไซพีห์ เป็นต้น

ชื่อที่มีความหมายแสดงถึง วัน และเวลา มีจำนวน 20 รายชื่อ ได้แก่ บักรี อาซอวี ไหลลา ซุปฮี อิลนี แวอริ อักฆา หนิฟาจิรา อรุณี เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาคำนิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส สามารถอธิบายคำนิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส แสดงผลเชิงพรรณนา ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่ปรึกษาในการตั้งชื่อบุตรหลาน คือ ปรึกษาบุคคลในครอบครัว ได้แก่ สามี ภรรยา บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย หรือพี่น้องในครอบครัว มาเป็นลำดับแรกๆ เนื่องจากผู้เป็น บิดา หรือมารดาได้ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะผู้มีอายุในครอบครัว คือ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือ น้า อา ที่อาศัยในครอบครัวเดียวกัน รวมทั้งปัจจุบันคนในพื้นที่ดังกล่าวเริ่มได้รับการศึกษามากกว่าบุคคลในอดีต ข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลการศึกษาของคนในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส พบว่า ประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองมีการศึกษาจำนวนร้อยละ 71 จากข้อมูลลงพื้นที่ทั้งหมด คือ 383 ชุด มีการศึกษาสายศาสนา หรือ ปอเนาะอย่างเดียว ร้อยละ 13 ศึกษาสายสามัญอย่างเดียวจำนวนร้อยละ 19 ศึกษาสายสามัญและสายศาสนาควบคู่กันไป ร้อยละ 39 นอกจากนี้ มีการเติบโตของสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสเป็นจำนวนมาก

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ที่มีทั้งสถาบันการศึกษาที่เป็น สายสามัญ และสายศาสนา รวมทั้งมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาที่ยังตอบโจทย์ความเป็นความเป็นอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ ที่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน ร้อยละ 89.05 หากบุคคลในครอบครัวไม่มีความรู้เรื่องการตั้งชื่อก็มีปรึกษา ผู้รู้ทางศาสนา ได้แก่ โต๊ะอีหม่าม โต๊ะครู อูสตัซ และ อูสตาสะฮ์ ลักษณะการตั้งชื่อเป็นชื่อที่มีความหมายดี มีความไพเราะ เช่น อามีนะ ยามีนะ ฮาบีบะละห์ อับดุลละห์ อาดัม ชารีฟะห์ เป็นต้น

2. การตั้งชื่อก่อน และหลังคลอดบุตร ชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีค่านิยมในการตั้งชื่อหลังคลอดบุตรมากกว่าก่อนคลอด เนื่องจากมีการปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลาม และมีหลักฐานในการดำเนินหลักการปฏิบัติ ดังกล่าวคือ การทำพิธีอากีเกะห์⁷ อากีเกะห์เป็นสุนนะฮ์ ซึ่งได้มีรายงานจากพระนางออิซะฮ์ และฮาติษ จากท่านอื่นๆ เช่น ฮาติษของท่านสัมเราะฮ์ ได้กล่าวว่า เด็กนั้นถูกประกันด้วยกับอากีเกะห์ของเขา ซึ่งอากีเกะห์ของเขาจะถูกเชือดแทนเขาในวันที่ 7 (ของวันที่เด็กเกิด) และเด็กจะถูกโกนผมไฟ และถูกตั้งชื่อในวันนั้น (อะห์หมัด มุสต่อฟา อาลี โต๊ะลง, 2015)

นอกจากการปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลามแล้ว ก็มีการปฏิบัติตามวิถีการปฏิบัติตนสำหรับผู้เป็นมารดาหลังคลอดที่มีการปฏิบัติต่อๆ กันมา จากรุ่นสู่รุ่น คือ จะมีการตั้งชื่อทารกที่คลอดออกมาหลังคลอดบุตร เพื่อเป็นการยืนยันการรอดชีวิตของทารกที่เกิดใหม่ อีกทั้งเป็นการขอบคุณพระเจ้าที่ทรงประทานบุตร โดยการเลี้ยงอาหารให้กับแขกที่มาแสดงความยินดีในวันนั้น

⁷ อากีเกะห์ คือ สิ่งที่จะถูกนำมาเชือดในวันที่ 7 ของเด็กแรกเกิด โดยจะเชือดให้กับเด็กผู้ชายคือ แกะ 2 ตัว และให้กับเด็กผู้หญิงคือ แกะ 1 ตัว

3. ภาษาในการตั้งชื่อลูก ภาษาที่คนในพื้นที่นิยมเลือกใช้ในการตั้งชื่อให้กับบุตรหลานมากที่สุดนั้น ได้แก่ ภาษาอาหรับ เพราะได้รับอิทธิพลของการตั้งชื่อตามหลักการของศาสนาอิสลาม กล่าวคือศาสนาอิสลามเป็นวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่ได้วางรูปแบบแห่งพฤติกรรมของมุสลิมไว้ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งในอัลกรุอานและอัลหะดีษมีบทบัญญัติในทุกเรื่องในการดำเนินชีวิต แม้แต่ในการเรื่องของการตั้งชื่อให้กับบุตรหลานดังตัวอย่าง อัลหะดีษที่กล่าวโดย อับดุลวูด ที่มีความเกี่ยวข้องกับชื่อว่าท่านศาสดา (ซ.ล.) กล่าวว่า ความจริงพวกท่านจะถูกเรียกขานในวันกียามะฮด้วยชื่อของพวกท่านและชื่อของบิดาพวกท่าน ดังนั้นพวกท่านจงตั้งชื่อของพวกท่านให้ดี (เสาวนีย์ จิตต์หมวด, 2535, 118)

นอกจากอัลหะดีษข้างต้นแล้ว ยังมีโองการอัลกรุอาน จากซูเราะห์อาลี อิมรอน : 36 “ครั้นเมื่อนางได้คลอดบุตร นางก็กล่าวว่า โอ้พระเจ้าของข้าพระองค์! แท้จริงข้าพระองค์ได้คลอดบุตรเป็นหญิง และอัลลอฮ์นั้นทรงรู้ดียิ่งกว่าถึงบุตรที่นางได้คลอดมา และข้าว่าเพศชายนั้นจะเหมือนกันเพศหญิงก็หาไม่ และข้าพระองค์ได้ตั้งชื่อเขาว่า “มัยยัม” แล้วข้าพระองค์ขอต่อพระองค์ให้ทรงคุ้มครองนาง และลูกของนางให้พ้นจากชัยฏอนที่ถูกขับไล่”

ในหลักการของศาสนาอิสลามได้ส่งเสริมให้คนมุสลิมมีการตั้งชื่อตามศาสดาต่างๆ ในอิสลาม รวมทั้งสหายของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) มาตั้งชื่อลูกชาย และนำชื่ออภรรยาของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) ตั้งชื่อลูกสาว ซึ่งเป็นภาษาอาหรับ นอกจากการตั้งชื่อภาษาอาหรับที่เป็นชื่อบรรดาท่านศาสดาต่างๆ ในอิสลามแล้ว ยังมีการใช้ชื่อที่เป็นภาษาอาหรับที่มีความหมายดี ๆ ในการตั้งชื่ออีกด้วย

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ค่านิยมการเลือกใช้ภาษารองจากภาษาอาหรับ คือ ภาษามลายูถิ่นปาดานี เนื่องจากคนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาสใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสาร เป็นภาษาที่หนึ่ง (ภาษาแม่) ทรงผลปรากฏค่านิยมในการเลือกใช้ภาษาดังกล่าวในการตั้งชื่อ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ที่แสดงถึงตัวตนทางภาษาโดยผ่านการตั้งชื่อ โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้สูงอายุที่มีการใช้ภาษามลายูถิ่นปาดานี ที่มีการตั้งชื่อนำบริบทสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ใช้ชื่อผลไม้ ดอกไม้ พืชผัก หรือแม้แต่รสชาติของอาหาร เช่น บุงอ (ดอกไม้) มือลอ (มะลิ) ตีมุง (แตงโมหรือแตงกวา) และมานิส (หวาน) เป็นต้น (มูหัมหมัดมันซูร หมัดเราะ, 2551, 164) ปัจจุบันชื่อลักษณะนี้มีจำนวนน้อย พบในกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น

ค่านิยมตั้งชื่อเป็นภาษาไทย เนื่องจากมีบางปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งชื่อของคนในพื้นที่รวมทั้งปัจจุบันคนในพื้นที่ได้รับการศึกษาทางสามัญมากกว่าในอดีต คือ

1) ปัจจัยที่เกิดจากการเมืองการปกครอง นโยบายการสร้างชาติ โดย “รัฐนิยม” ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งได้สร้างการเปลี่ยนในเฉพาะบางกลุ่ม หรือ บางชาติพันธุ์ เท่านั้น แต่ส่งเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนสยามทั้งประเทศ รวมทั้งคนมลายูมุสลิมทางชายแดนภาคใต้ด้วย โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ชื่อในช่วงนั้น หลายคนมีการเปลี่ยนชื่อที่เป็นภาษามลายูมาใช้ชื่อที่เป็นภาษาไทย ดังปรากฏลักษณะของชื่อที่มีความคล้ายกันทั้งภาษาไทยกับภาษามลายู เช่น สมศักดิ์ กับ ราซัค ไพศาล กับ ไฟซอล ฟารีดา กับ ปรีดา เป็นต้น

2) ปัจจัยที่เกิดจากค่านิยมเลียนแบบตามดารา นักแสดง นักร้อง ที่มีชื่อเสียง ปัจจุบันการใช้ภาษาในการตั้งชื่อบุคคลนั้น สามารถใช้ได้อย่างอิสระ เว้นแต่ใช้คำหรือความหมายหยาบคาย ดังนั้น ในการตั้งชื่อ

บุคคลนั้น สามารถตั้งชื่อได้อย่างอิสระ ชื่อที่มาจากภาษาใดก็ได้ ซึ่งสังเกตได้ว่าในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีความหลากหลายทางภาษาที่ใช้ หนึ่งในนั้นรวมทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน อย่างภาษามลายู

การตั้งชื่อในภาษาไทยนั้น สถานการณ์การใช้ชื่อดังกล่าวไม่เหมือนกับในอดีต ปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากการมีการศึกษาของบิดา หรือ มารดา ที่ได้รับการศึกษาทางสายสามัญ รวมทั้งมีผู้อื่นเป็นผู้ตั้งชื่อให้กับทารกนั้น นอกจากนี้หากปรากฏชื่อภาษาไทยในชาวบ้านธรรมดาทั่วไป ตามเขตชนบทแล้ว อาจเกิดจากความชื่นชอบนางเอกในตัวละครหรือ ตัวละครใดตัวละครหนึ่งที่ตนชื่นชอบ แล้วมาตั้งชื่อนุตรของตนให้ สอดคล้องกับชื่อในตัวละครนั้นๆ เป็นต้น

นอกจากปัจจัยข้างต้นที่ทำให้คนในพื้นที่ได้รับอิทธิพลของการเลือกชื่อเป็นภาษาไทยข้างต้นแล้วยังทรงผลให้คนในพื้นที่ได้อิทธิพลจากการตั้งชื่อที่เป็นภาษามลายูกลาง จากประเทศเพื่อนบ้าน ร้อยละ 3.92 เนื่องจากอิทธิพลทางภูมิประเทศที่มีภูมิศาสตร์ ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย อันเนื่องมาจากมีประชาชนในพื้นที่ส่วนหนึ่งได้ไปประกอบอาชีพ รวมทั้งมีญาติพี่น้องที่เป็นชาวมาเลเซีย ในรัฐกลันตันซึ่งไปมาหาสู่กันบ่อยครั้ง และมีบางคนได้รับการศึกษาจากประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย อิทธิพลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งอิทธิพลของการศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านจึงทำให้เกิดลักษณะการตั้งชื่อที่เป็นภาษามลายูกลางในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

4. แสดงข้อมูลการตั้งชื่อที่มีความหมายหรือไม่มีความหมาย

คนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีค่านิยมในการตั้งชื่อที่มีความหมาย เพราะความสอดคล้องกับหลักการการตั้งชื่อของศาสนา

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

อิสลามที่ให้ผู้ตั้งชื่อนั้น ตั้งชื่อที่มีความหมายที่ดี ความไพเราะ เป็นต้น หากชื่อนั้น มีความหมายที่ไม่ดี มีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนชื่อใช้ชื่อที่มีความหมายที่ดี ดังหลักฐานที่ปรากฏในหลายอัลหะดีษกล่าว คือ จากอิบนุ อุมร์เล่าว่า บุตรสาวของอุมร์ ซึ่งมีชื่อว่า อาศิยะฮ ท่านรสุลได้เปลี่ยนชื่อใหม่ให้ว่า ญะมิละฮ

จากอิบนุ อับบาส เล่าว่า ญะอ์ริยะฮนั้นเดิมชื่อว่า บัรเราะฮ (ผู้ดี หรือผู้บริสุทธิ์) โดยท่านรสุลได้เปลี่ยนชื่อของเธอว่า ญะอ์ริยะฮ ซึ่งท่านไม่ชอบ (ที่มีผู้กล่าวเมื่อท่านออกจากบ้านญะอ์ริยะฮ) ว่าออกจาก บัรเราะฮ (คือหลุดออกมาจากความดีหรือความบริสุทธิ์)

จากมุหัมมัด อิบนุ อัมรฺ อิบนุอะฏอเล่าว่า ฉันตั้งชื่อบุตรสาวของฉันว่า บัรเราะฮ แต่ชื่อนับบุตรสาวของอนุ สะละมะกล่าวกับฉันว่า ท่านรสุลห้ามไม่ให้ใช้ชื่อเช่นนี้ โดยที่ฉันตั้งชื่อว่า บัรเราะฮ แตรสุลกล่าวว่า พวกท่านอย่าได้ทำความสะอาดให้กับตัวของพวกท่านเอง เพราะอัลลอฮทรงรู้ดีเยี่ยมของกลุ่มผู้ทำดีในหมู่พวกท่าน ดังนั้นพวกเขาจึงถามว่าแล้วพวกเราจะต้องชื่อเธออย่างไร ท่านตอบว่า พวกท่าน จงตั้งชื่อเธอว่า ชัยหนับ

จากอนุ สุรอยเราะฮเล่าว่า ท่านรสุล กล่าวว่า ชื่อที่น่ารังเกียจยิ่ง อัลลอฮ์นั้น คือ การที่บุคคลหนึ่งตั้งชื่อว่า มะลิกุลอัมลาค (กษัตริย์ในหมู่กษัตริย์) เพราะไม่กษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่กว่าอัลลอฮ

นอกจากความหมายที่ดีๆ ที่ประชาชนในพื้นที่เลือกให้กับบุตรหลานแล้ว ความหมายที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญพอๆ กับชื่อที่มีความหมายที่ดีๆ แล้ว คือ การเลือกที่จะตั้งชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เชื้อสาย และวงศ์ตระกูล ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นางนิรสนา นิสง (สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2554) คนให้

ความสำคัญกับการตั้งชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เชื้อสาย และวงศ์ตระกูลที่สืบเชื้อสายกันมา การเลือกใช้ชื่อที่มีความหมายดังกล่าว ไม่ใช่สิ่งที่เราจะเลือกใช้หรือไม่ใช้ เพราะคำหน้าที่แสดงถึงความหมายความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เชื้อสาย หรือวงศ์ตระกูลเป็นการบังคับใช้โดยระบบของลำดับชั้นเชื้อสายของคนมาอยู่ในอดีต โดยเฉพาะคำหน้า คำว่า ภู นิ ต่วน เป็นต้น และตนเองก็มีความพึงพอใจในลำดับการนับชั้นของการสืบเชื้อสายในลักษณะนี้ ถึงแม้ว่าปัจจุบันลำดับชั้นการสืบสายตระกูลในลักษณะดังกล่าวมีการใช้น้อยก็ตาม

5. การเปลี่ยนชื่อหลังจากการตั้งชื่อ

ข้อมูลการสัมภาษณ์ของการเปลี่ยนชื่อจากการตั้งชื่อ พบว่า คนในพื้นที่ไม่นิยมเปลี่ยนชื่อยังคงใช้ชื่อเดิมที่บิดาหรือมารดาตั้งไว้ เนื่องจากมีความภูมิใจในชื่อของตน ถึงแม้ว่าชื่อนั้นจะไม่ทราบความหมายของชื่อก็ตาม

6. หลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อ

ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ที่ใช้ประกอบในการตั้งชื่อให้กับบุตรหลาน พบว่า คนในพื้นที่มีค่านิยมที่เลือกหลักเกณฑ์ของการตั้งชื่อ โดยมีการพิจารณาดังต่อไปนี้ คือ ชื่อที่มีความหมายที่ดี มีความไพเราะ ส่วนใหญ่จะเป็นชื่อที่มีความหมายที่แสดงคุณลักษณะเชิงบวก เช่น ฮาसानะ มีความหมายว่า ดี ฮานีชะ มีความหมายว่า ผู้หญิงที่ย่าเกรง มีฟตะห์ มีความหมายว่า ทางนำ (บุญแจก) เป็นต้น

ใช้หลักเกณฑ์ชื่อที่ดี เรียบง่าย และมีเหมาะสมกับลักษณะของทารก ชื่อที่เหมาะสมกับเพศที่ตั้งไว้ ชื่อประเภทนี้จะมีความเหมาะสมที่บ่งบอกถึงเพศชาย และเพศหญิง นำหน้าชื่อ เช่น เพศหญิง จะใช้คำนำหน้า กะ แม่ะ เช่น แม่ะยะ กะเงาะ แม่ะนิ เป็นต้น ชื่อเพศชาย จะนำหน้า

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ด้วย คำนำหน้า เปาะ เช่น เปาะยู เปาะซู เป็นต้น ส่วนชื่อที่เหมาะสมที่นำหน้าด้วย แว นิ สามารถใช้ได้ทั้งเพศชาย และเพศหญิง เช่น นิโชะ นิแฉ แฉง แฉดอเลาะ เป็นต้น สังเกตได้ว่า ชื่อประเภทนี้เป็นชื่อที่เรียกง่าย ที่มีสองพยางค์ และประกอบด้วยตัวอักษรที่คนในพื้นที่สามารถอ่านออกเสียงได้ง่าย ตามหลักเสียงตามสัทศาสตร์ของการออกเสียงตามภาษามลายูถิ่นปาตานี (คู่มือระบบเขียนภาษามลายูปาตานี อักษรไทย, 2553)

ใช้หลักเกณฑ์จากเพศของทารก ใช้ชื่อที่มีความเหมาะสมกับเพศของทารกที่เกิด เช่น ทารกเพศหญิง จะเลือกชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความดีงาม ความสวยงาม ความอ่อนโยน เป็นต้นเช่น ยามิละห์ มีความหมายสวยงาม ฮาซานะ มีความหมาย ดีงาม ลาติพะสะ มีความหมาย อ่อนโยน ส่วนทารกเพศชาย จะเลือกชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงความเข้มแข็ง ความเฉลียวฉลาด ความซื่อตรง ชื่อที่มีความหมายที่แสดงถึงคุณงามความดี ชื่อที่มีความหมายแสดงถึง ทางนำ เป็นต้น เช่น มุสตาгим มีความหมาย เส้นทางเที่ยงตรง (ทางนำ) ฮาฟิส มีความหมาย ผู้ที่ท่องจำ เป็นต้น

ใช้หลักเกณฑ์ช่วงเวลาที่เกิด (วันสำคัญเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม) เช่น ชื่อ ซุบฮิ มีความหมายว่า ช่วงเวลารุ่งอรุณ รอมฎอน คือ เดือนแห่งการถือศีลอดที่ประเสริฐในศาสนาอิสลาม ชื่อที่ตั้งโดยใช้หลักเกณฑ์ช่วงเวลาที่เกิดนั้น มักใช้ช่วงเวลา หรือชื่อเดือนที่ตรงกับช่วงเวลาที่เกิดมาตั้งชื่อโดยใช้คำในภาษาอาหรับ

ใช้หลักเกณฑ์ชื่อที่มีเสียงคล้องจองกับสมาชิกในครอบครัว เช่น ชื่อลูกสาวคนที่ 1 มีชื่อว่า ฟาติมะ เพื่อให้มีเสียงที่มีความคล้องจองกัน จึงตั้งชื่อลูกคนที่ 2 ชื่อ ฟาติสะ เป็นต้น

ใช้หลักเกณฑ์ชื่อที่ตั้งต้องมีคำนำหน้า เชื้อสาย ต่วน ญู นิ แฉ เจ๊ะ คำนำหน้าชื่อ ต่วน ญู นิ แฉ เจ๊ะ มีการใช้เฉพาะกลุ่มบุคคลเท่านั้น

ซึ่งแสดงถึงเชื้อสายหรือตระกูลชั้นปกครองของดินแดนมลายูในอดีต คำนำหน้าชื่อเหล่านี้เวลาใช้มีการตั้งไว้หน้าชื่อที่ตั้งไว้ เช่น นิรอมละห์ ต่วนซอพียะห์ นิฮัมรัน แวญูไซะ เป็นต้น

อิทธิพลจากดารา ที่มีชื่อเสียงจากการแสดงละครทางโทรทัศน์ เช่น ชาร์วาล์ คลีโอพัตรา ทศดาว อัญยามา เป็นต้น ชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากดารา นักแสดงนั้น จัดอยู่ในกลุ่มผู้ปกครอง หรือบิดา มารดา ที่มีการศึกษาน้อย หรือไม่ได้เรียนหนังสือและชื่อที่ใช้เกณฑ์ตั้งชื่อตามวัน เดือน ปี เกิด และวันสำคัญของประเทศ เช่น เมษา เพื่อแสดงว่า หญิงสาวคนนี้เกิดในเดือนเมษายน มีนา เพื่อแสดงว่า หญิงสาวคนนี้เกิดในเดือนมีนาคม วันเฉลิม เพื่อแสดงว่า ชายซึ่งเกิดในวันเฉลิมฉลองของประเทศ ตรงกับวันเฉลิมพระชนพรรษาของของในหลวง วันเพ็ญ เพื่อแสดงว่า หญิงซึ่งเกิดในวันเดือนพระจันทร์เต็มดวง เป็นต้น

นอกจากคำนิยมในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาสที่ได้อภิปรายข้อมูลข้างต้นแล้ว ประชาชนในพื้นที่ยังให้ความสำคัญในการเลือกความหมายในการตั้งชื่อบุตรหลานอีกด้วย โดยมีการเลือกใช้ชื่อที่มีความหมายที่ดี มีความไพเราะ และมีการเลือกชื่อที่มีความหมายสำคัญที่แสดงของความเป็นอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ แสดงตัวตนทางชาติพันธุ์ของกลุ่มชนในอดีตผ่านการเรียกขานการใช้ชื่อ คำนำหน้าชื่อที่แสดงกลุ่มชน หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอยู่ในพื้นที่ ดังความหมายที่ปรากฏในชื่อที่ใช้ในทะเบียนราษฎรซึ่งสามารถแบ่งออก 10 ประเภทของความหมาย ได้แก่ ชื่อที่มีความหมายเป็นพระนามของอัลลอฮ์ ชื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญทางศาสนา บุคคลที่มีชื่อเสียง เครือญาติ สถานที่ ธรรมชาติ เช่น ดิน ฟ้า ดวงดาว แร่ธาตุ สิ่งของเครื่องใช้ คุณลักษณะเชิงบวกมนุษย์ คุณลักษณะเชิงลบของมนุษย์ และวัน เวลา

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

ปรากฏการณ์การเลือกใช้ความหมายของคนในพื้นที่ข้างต้น มีประชาชนในพื้นที่บางส่วนมีการเลือกใช้ชื่อที่มีความหมายที่แสดง คุณลักษณะเชิงลบของมนุษย์ เช่น ยูสนี (หนูหนวก) อารียะห์ (เปลือยกาย) ฟาติน (เจ้าเสน่ห์หรือยั่ววนใจ) เป็นต้น ซึ่งมีความขัดแย้งต่อหลักการ ของศาสนา คือ ศาสนามีการสนับสนุนให้มีการใช้ชื่อที่มีความหมายดี ๆ สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ.2551 กำหนดว่า การเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งชื่อ และเปลี่ยนชื่อรอง ต้องตรวจสอบชื่อตัว ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย (ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย, 2551, 3) ลักษณะการใช้ชื่อที่มีความหมายเชิงลบ เนื่องจากไม่มีความรู้ทางด้านความหมายภาษาอาหรับของคนในพื้นที่ ที่มีการเลือกใช้ชื่อที่เน้นเสียงไพเราะอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาค่านิยมในการตั้งชื่อในกลุ่มชาติพันธุ์ใน ภูมิภาคอื่นๆ โดยเฉพาะในกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในภาวะที่เหลือน้อย เพื่อ ทราบถึงค่านิยมในการตั้งชื่อ และส่งเสริมค่านิยมดังกล่าว เพื่อแสดง ความเป็นตัวตนของชาติพันธุ์นั้นๆ

2. ศึกษาถึงที่มาของนามสกุลของบุคคลในประวัติศาสตร์หรือศึกษา ที่มาของนามสกุลของบุคคลที่มาชื่อเสียง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คันธธร วิทยาภิรมย์. (2554). การตั้งชื่อกับชาติพันธุ์ละเวือะ บ้านป่าแป๋
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. *ภาษาและวัฒนธรรม*,
30(2), 1-22.
- จริญญา ธรรมโชโต. (2540). การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของ
คนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
ศิลปศาสตร์ (ภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ
จารึก เชนเจริญ และมุขัมมัด พายิบ. (ม.ป.ป). *หะดิษเสาะอิหมุสลิม เล่ม
2 ตัวบทและคำแปลภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: อัล-อิหม่าน.
- ชัยนูล อาบิติน ชุมชุมพันธ์. (2546). *คู่มือตั้งชื่อมุสลิม*. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท เพรส จำกัด.
- ชมพูนุท โพธิ์ทองคำ. (2541). การตั้งชื่อของชาวกะเหรี่ยงไปตำบลสวนผึ้ง
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- เทพชู ทับทอง. (2548). *ต้นตระกูลไทย: ราชสกุล-นามสกุลพระราชทาน*.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- นาวอน จอน. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการตั้งชื่อและการใช้
ภาษาในการตั้งชื่อของคนเกาหลีกับชื่อคนไทย. *ภาษาไทยและ
วัฒนธรรมไทย*, 5, 90-107.
- นิรสนา นิเฮง. (2554, 31 มีนาคม). สัมภาษณ์.

ค่านิยมและความหมายในการตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู...

นิรอมลี นิมะ. (2551). *จีนกับโลกมลายู*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มุห์หมัดมันซูร หมัดเจาะ. (2551). *อิทธิพลของวัฒนธรรมอาหรับต่อสังคมมลายูในจังหวัดปัตตานี*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รัตติยา ลาและ. (2544). *การปฏิสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกที่ปรากฏในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *คู่มือระบบเขียนภาษามลายูถิ่นปัตตานี อักษรไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน. (2544). *การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ. (2549). *ฟิคุซซุนนะฮ์ เล่ม 5*. กรุงเทพฯ: จริยการพิมพ์.

สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ. (2550). *ศึกษาชื่อและนามสกุลของชาวดาระอังก์ที่หมู่บ้านไทยพัฒนาปางแดง (ปางแดงใน) ตำบลเชียงดาว อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่*. วิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3, 21-40.

- เสาวนีย์ จิตต์หมวด. (2535). วัฒนธรรมอิสลาม. กรุงเทพฯ: ทางนำ.
- สำนักงานจังหวัดนราธิวาส. (2556). นราธิวาสวันนี้. สืบค้น 9 เมษายน 2558, จาก <http://www2.narathiwat.go.th/nara2016/content/history>.
- อ. บางนรา. (2519). *ปัตตานี อดีต ปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ชมรมแสงเทียน.
- อะฮหมัด มุสตอฟาอาลี โต๊ะลง. (2015). *อากีเกาะห์*. สืบค้น 4 เมษายน 2558, <http://www.islammore.com/view/1250>.
- อรุณ บุญชม. (2529). *หะดีษขอเอียฮ เล่มที่ 8*. กรุงเทพฯ: M.K. IMAGE. CO.,LTD.
- _____. (2529). *หะดีษขอเอียฮ เล่มที่ 9*. กรุงเทพฯ: M.K. IMAGE. CO.,LTD.
- Mohd Idrus Abdullah dan rakan-rakan. (2008). *Amalan-amalan semasa mengandung*. Selagor: Pustaka Ilmi.

